

Skolan behöver anpassas bättre för funktionsnedsatta elever

Varannan specialpedagog säger att deras skola inte är tillräckligt anpassad för elever med funktionsnedsättningar som ADHD, AST eller rörelsehinder. I många skolor är bristen på speciallärare och specialpedagoger ett hinder för att kunna möta elevernas och lärarnas behov. En ny rapport från Skolverket visar också att diagnos ofta avgör om eleven ska beviljas särskilt stöd.

- Trots att det inte är tillåtet att ställa krav på diagnos så sker det. Elever med funktionsnedsättning som är i behov av stöd har det ofta tufft i skolan utan att de ska behöva kämpa för att få stöd, säger Sophie Casson Lindbäck, undervisningsråd på Skolverket.

Elever med funktionsnedsättning oftare i vanliga klasser

Enligt skollagen ska elever i första hand gå i den klass de tillhör. Två av tre kommuner försöker aktivt minska användningen av särskilda undervisningsgrupper och istället låta elever med stödbehov gå i ordinarie klass.

- Skolan strävar efter att arbeta inkluderande. Men om det mest blir en rumslig integrering och inte en pedagogisk och social inkludering kan det snarare göra att eleven blir mindre delaktig och lär sig mindre, säger Sophie Casson Lindbäck.

Brist på specialpedagoger

Fyra av tio skolhuvudmän, specialpedagoger och speciallärare uppger att bristen på speciallärare och specialpedagoger är ett hinder för att motverka funktionsnedsättningarnas konsekvenser för elevens skolgång. Varannan speciallärare och specialpedagog anser dessutom att det inte finns tillgång till specialiskompetens - något som lärarna kan behöva för att få kunskap om hur de ska anpassa undervisningen för elever med funktionsnedsättning.

Problem med anpassning av undervisning och lokaler

Varannan specialpedagog och speciallärare uppger att det finns funktionsnedsättningar som deras skola inte är anpassad för. Varannan rektor, specialpedagog och speciallärare uppger också att skolans lokaler inte möjliggör undervisning i mindre grupper. Att kunna erbjuda undervisning i mindre grupper är en typ av anpassning som kan vara mycket betydelsefull för vissa elever.

Krav på diagnos trots kunskap om lagen

Varannan rektor, speciallärare och specialpedagog uppger att diagnos har betydelse för att elever ska få särskilt stöd. Samtidigt finns det bland de som intervjuats en stark medvetenhet om att skollagen och andra regelverk inte ställer krav på diagnos.

- Intervjupersonerna vittnar om att det är lättare att få resurser till stödinsatser om man kan visa att en elev har en diagnos. De intervjuade pekar också på att det riskerar att driva på utvecklingen med allt fler barn och unga som får diagnoser, säger Sophie Casson Lindbäck.

Särskilt stöd ges inte alltid i fritids

Fyra av tio rektorer säger i undersökningen att eleverna på deras skola sällan får särskilt stöd på fritids även om de har behov av det. Särskilt för yngre barn är fritidshemmet en viktig del av vardagen som har stor betydelse för hur eleven trivs och utvecklas i skolan.

Mer om undersökningen

Undersökningen "Tillgängliga lärmiljöer" ger en nationell bild. Den bygger på enkätsvar från specialpedagoger, speciallärare, rektorer och representanter från kommuner och de som äger fristående skolor. Svarsfrekvensen är 70-77 procent beroende på vilken kategori som har svarat. Undersökningen baseras också på intervjuer.

För mer information

www.skolverket.se

För frågor kontakta

Sophie Casson Lindbäck, undervisningsråd 08-527 335 24

Skolverkets presstjänst 08-527 333 00